

Gdańsk, 19.03.2020 r.

Szanowni Państwo,
Dyrektorzy szkół i placówek
województwa pomorskiego

Rekomendacje Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku w zakresie przygotowania szkół/placówek do zdalnego nauczania

17 marca br. Minister Edukacji Narodowej Dariusz Piontkowski skierował do dyrektorów informację w sprawie przygotowania szkół oraz placówek systemu oświaty do organizacji zajęć edukacyjnych i zajęć prowadzonych w ramach form pozaszkolnych kształcenia ustawicznego z wykorzystaniem metod, a także technik kształcenia na odległość. W najbliższych dniach wejdzie w życie rozporządzenie, które ureguluje organizację kształcenia wykorzystującego metody tzw. zdalnego nauczania. W swoim piśmie minister edukacji zwrócił się do dyrektorów z prośbą o przeznaczenie dwóch kolejnych dni na działania przygotowawcze.

Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku podpowiada, jak można sobie poradzić w tej sytuacji, i na co zwrócić szczególną uwagę:

- ***sprawdzenie czy szkoła, centrum kształcenia zawodowego, placówka kształcenia ustawicznego oraz centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego mają kontakt za pośrednictwem internetu ze wszystkimi uczniami/słuchaczami, rodzicami i nauczycielami oraz czy posiada ich aktualne numery telefonów;***

Jeśli łączność internetowa z uczniem/słuchaczem nie jest możliwa z powodu braku łącza i/lub urządzeń do zdalnej pracy, to konieczne wydaje się stworzenie szansy udostępnienia sprzętu szkolnego lub zaproponowanie innej formy pracy z uczniem/słuchaczem. W przypadku braku łączności internetowej z uczniami polecamy kontakt telefoniczny z rodzicami oraz sprawdzenie każdego przypadku. Kluczowe jest tu indywidualne podejście do pojawiających się problemów. Strategiczną osobą, kontaktującą się w tym zakresie z uczniem/słuchaczem mógłby być wychowawca/wychowawczyni, a w przypadku nauczycieli – dyrektor szkoły.

Proponujemy stworzenie schematu postępowania, pamiętając, że ważne jest zaufanie, bo ono buduje relacje:

- dyrektor zarządza rozproszonym zespołem nauczycieli (ustala cele, zadania, zasady i harmonogram pracy oraz formy monitorowania),
- nauczyciele przygotowują tygodniowe zadania/projekty (cele, materiały, efekty, możliwe sposoby oceniania) i ustalają zasady kontaktu z uczniami.

Więcej: [Oświadczenie Prezesa UODO w sprawie koronawirusa](#)
[Ochrona danych osobowych podczas pracy zdalnej](#)

- **przygotowanie możliwości zdalnej realizacji programów nauczania np. z wykorzystaniem komunikatorów, grup społecznościowych, poczty elektronicznej, platform edukacyjnych, dziennika elektronicznego;**

Warto pamiętać, że tryb pracy zdalnej nie ogranicza kontaktów dwustronnych. Nie muszą, i raczej nie powinny, to być jedynie zadania do wykonania kierowane przez nauczycieli do uczniów. By nauka na odległość nie tylko spełniała swoją wartość dydaktyczną, ale także wychowawczą dobrze byłoby wykorzystać zintegrowane narzędzia, w tym pocztę, wideokonferencje, komunikatory internetowe oraz coraz powszechniejsze aplikacje do pracy grupowej. Wśród wielu dostępnych rozwiązań są takie, które w pełni działają zdalnie i nie wymagają szczególnych zabiegów technicznych.

Więcej: [Narzędzia dla nauczycieli do komunikacji z uczniami](#)

- **analizę możliwości zdalnej realizacji tygodniowego/semestralnego rozkładu zajęć dla poszczególnych klas i oddziałów z uwzględnieniem jego modyfikacji;**

Analiza dotyczy zarówno aspektów technicznych (zasoby cyfrowe), jak i formalnych (statut). Na podstawie wniosków z tej analizy można następnie opracować procedury postępowania, określić wytyczne i przydzielić zadania w zakresie pracy zdalnej dla wszystkich nauczycieli. Do ich realizacji nauczyciele wykorzystywać mogą sprzęt osobisty i/lub dostępne w danej szkole/placówce narzędzia do pracy zdalnej, takie jak: laptopy, modemy mobilne, a także określone (dobrze gdyby to były te same) platformy do komunikacji z uczniami, w tym poczta online, dzienniki elektroniczne, aplikacje chmurowe. Po spełnieniu tych kryteriów nauczyciele i uczniowie mogą realizować proces uczenia się i nauczania zdalnie.

Ujednolicone sposoby kontaktu i zdalnej pracy z uczniami/słuchaczami ułatwią nie tylko sprawowanie nadzoru pedagogicznego i monitorowanie realizacji podstawy programowej, ale będą dla uczniów/słuchaczy udogodnieniem w zakresie uczestnictwa w zajęciach na odległość oraz realizacji wymagań programowych. Mnogość sposobów komunikacji nie sprzyja jej skuteczności. Uczniowie/słuchacze mogą się poczuć zagubieni i zdezorientowani w oczekiwaniach stawianych przed nimi. Warto też przemyśleć możliwość realizacji skróconego wariantu zajęć lekcyjnych, np. 25 czy 30 minutowego. Ważny jest dobrostan ucznia i nauczyciela.

Więcej: [Strategia Kształcenia Wyprzedzającego](#)

- **uwzględnienie w pracy zdalnej różnych potrzeb edukacyjnych uczniów, w tym wynikających z niepełnosprawności;**

Multimedia dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą być ułatwieniem w zrozumieniu i opanowaniu materiału edukacyjnego. Warto pamiętać, że zakres i forma zadań musi odpowiadać potrzebom uczniów i być do nich w pełni dostosowana. Rodzice dzieci ze SPE najczęściej doskonale radzą sobie w pracy domowej. Pomocą dla nich mogą być konkretne aktywności, które znaleźć można m.in. w serwisie [Specjalni.pl – nowoczesne technologie w praktyce](#).

Więcej: [Praca z uczniem cudzoziemskim](#)
[Uczeń zdolny – analiza dostępnych narzędzi diagnostycznych](#)
[Zdolni w szkole, czyli o zagrożeniach i możliwościach rozwojowych uczniów zdolnych](#)
[Praca z dziećmi ze SPE](#)

- **przygotowanie możliwości zdalnego monitorowania i oceniania postępów uczniów, modyfikacji wewnętrznych systemów oceniania;**

Nie ma potrzeby większych zmian w wewnętrznych systemach oceniania. Dzienniki elektroniczne mogą być nadal wykorzystywane jako główne źródło informacji o postępach uczniów. Sprawdziany i inne formy prac kontrolnych mogą być przeprowadzane w formie zdalnej. Do tego służą sprawdzone narzędzia on-line (m.in. Google Forms, Quizizz, Kahoot i in.), które zresztą od kilku lat z powodzeniem stosuje wielu nauczycieli. Najważniejszym kryterium tego procesu jest indywidualne podejście do każdego ucznia, w tym uwzględnianie barier technologicznych oraz forma, tempo, zakres i możliwości pracy.

Więcej: [Tworzenie i ocenianie testów w Formularzach Google](#)

- **opracowanie informacji dla nauczycieli, uczniów, ich rodziców o kształceniu na odległość w szkole, z uwzględnieniem higieny pracy uczniów i nauczycieli oraz zasad bezpieczeństwa w sieci;**

Kluczowym jest, by szkoła/placówka zapewniła uczniom/słuchaczom możliwość konsultacji zdalnej z nauczycielem/ami. Samo zadanie prac w ramach samokształcenia może nie przynieść oczekiwanego efektu, a wręcz odwrotny. Przeciążenie uczniów oczekiwaniami może spowodować, że nie poradzą sobie z nimi. Nadgorliwość nauczycieli w zadawaniu prac/zadań zamiast przynieść dobro, może jedynie im samym i środowisku przynieść konflikt. Warto też przyjrzeć się właściwemu ich podziałowi, dostosować zadania tak, by uczniowie nie byli zmuszani do aktywności jedynie przed ekranem oraz zapewnić odpowiedni czas na ich realizację – uczniowie mają różne tempo pracy. Warto pamiętać, że istnieje również możliwość wykonywania w sposób zdalny pracy projektowej, co w przypadku wielu przedmiotów ma szczególne uzasadnienie.

Więcej: [Rodzinny przewodnik po cyfrowym świecie: poradnik dla rodziców](#)

- **opracowanie informacji dla rodziców o tym: jak zorganizować dzieciom warunki do nauki w domu, jak motywować i wspierać dzieci do systematycznego uczenia się poza szkołą, a także jak zadbać o bezpieczeństwo w sieci.**

Rodzice mają dużą trudność w obecnej sytuacji z organizacją swojej pracy zawodowej, a tym bardziej pracy swoich dzieci. Niezbędne wydaje się zorganizowanie konsultacji telefonicznych z pedagogiem/psychologiem/wychowawcą. Czas takiej pracy można podzielić na dyżury dla określonych klas w konkretnych godzinach. Oprócz oferty pomocy psychologiczno-pedagogicznej warto zwrócić uwagę na regularność pracy (np. stworzyć pomoce do planowania). Istotne jest uwzględnianie koniecznych przerw w obecności przed komputerem/tabletem/smartfonem. Ważne jest, aby nauczyciele nie przeciążali uczniów czasochłonnością zadań, a także, aby opracowali na potrzeby swoich uczniów wykazy otwartych zasobów edukacyjnych.

Więcej: [Poradnik Mentora](#)

Szanowni Państwo Dyrektorzy,

W razie pytań/wątpliwości jesteśmy do Państwa dyspozycji. Proszę kierować swoje zapytania oraz sugestie do oferty zdalnej CEN mailowo do wicedyrektora Centrum: ewa.furche@cen.gda.pl, tel. kom. 602 790 770.

Zachęcam do kontaktu zdalnego z pracownikami CEN w Gdańsku:

Marzena Kozłowska

- motywowanie, zarządzanie czasem, praca z uczniami ze SPE, problemy wychowawcze
marzena.kozłowska@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 51

Jolanta Kijakowska

- oświatowa kadra kierownicza – zarządzanie
jolanta.kijakowska@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 56

Małgorzata Dotka-Mossakowska

- wsparcie emocjonalne w sytuacji kryzysowej, szanse na rozwój w sytuacji nagłej zmiany, odkrywanie osobistego potencjału, twórcze poszukiwanie rozwiązań
malgorzata.dotka-mossakowska@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 17

Agnieszka Grewling-Stolc

- kreatywne spędzanie czasu wolnego, metody aktywizujące, twórcze podejście do nauki w domu
agnieszka.grewling-stolc@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 50

Beata Symbor

- nauczanie kreatywne, biblioteki szkolne, kompetencje cyfrowe, e-learning
beata.symbor@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 29

Urszula Kornas-Krzyżkowska

- tworzenie testów, zadań w aplikacji quizizz
urszula.kornas-krzyzkowska@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 07

Aleksandra Grzybowska

- tworzenie materiałów online, testów (np. w Google Classroom, MS OneDrive), edukacja matematyczna
aleksandra.grzybowska@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 06

Sylwia Kilanowska-Męczykowska

- edukacja polonistyczna i artystyczna; metoda projektu
sylwia.kilanowska-meczykowska@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 01

Tomasz Kąkol

- zagadnienia związane z kształceniem zawodowym
tomasz.kakol@cen.gda.pl, tel. 58 340 41 11

Łącząc wyrazy szacunku, życzę Państwu wytrwałości
i wzajemnego zrozumienia w budowaniu efektywnego
środowiska zdalnego nauczania w Państwa szkołach/placówkach,

Renata Ropela

dyrektor

Centrum Edukacji Nauczycieli

w Gdańsku

4